

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА ЄС»

підготовки

магістра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Актуальні проблеми відносин України та ЄС» підготовки магістра

Розробник: к.г.н., доцент кафедри міжнародних відносин
Романюк Наталія Іванівна

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Пікулик О.Б.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин,
протокол № 1 від 01.09. 2025 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є.В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	галузь знань - С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальність – С 3 Міжнародні відносини, освітньо-професійна програма Міжнародні відносини та європейська інтеграція освітній рівень магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1-й
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: €		Лекції 10 год.
		Семінарські 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ПП Романюк Наталія Іванівна

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація Romaniuk.natalia@vnu.edu.ua 0508189454

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Актуальні проблеми відносин України та ЄС» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти магістерського рівня.

ВОК «Актуальні проблеми відносин України та ЄС» має проблемно-аналітичний та міждисциплінарний характер і передбачає вивчення сучасного стану, ключових викликів і перспектив розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом. Зміст курсу охоплює аналіз історичних передумов формування відносин Україна–ЄС, інституційно-правових засад співпраці, політичного діалогу, економічної інтеграції, безпекового та гуманітарного вимірів взаємодії.

Особлива увага приділяється Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, процесам європейської інтеграції України, актуальним проблемам адаптації національного законодавства до права ЄС, а також впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на динаміку відносин Україна–ЄС в умовах сучасних геополітичних трансформацій.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою курсу є вивчення відносин Україна з Європейський Союз, підвищення рівня поінформованості здобувачів освіти щодо процесів європейської інтеграції та формування обґрунтованої позиції на підтримку проєвропейського курсу розвитку держави.

Завдання курсу:

- розглянути історію становлення та еволюції відносин України з Європейським Союзом;
- ознайомитися з інституційною структурою ЄС та механізмами ухвалення рішень у межах відносин Україна–ЄС;
- охарактеризувати основні напрями співпраці України та ЄС (політичний, економічний, правовий, безпековий, гуманітарний);
- проаналізувати правові та політичні засади європейської інтеграції України;
- дати оцінку Угоді про асоціацію між Україною та ЄС і її ролі у поглибленні двосторонніх відносин;
- дослідити проблеми та виклики адаптації законодавства України до права ЄС;
- охарактеризувати роль Європейського Союзу у забезпеченні регіональної та європейської безпеки;
- проаналізувати сучасний стан та перспективи розвитку відносин України з Європейським Союзом в умовах трансформації міжнародної систем

3. *Soft skills.*

У результаті вивчення освітнього компонента «Актуальні проблеми відносин України та ЄС» у здобувачів вищої освіти формуються такі ключові soft skills:

- комунікативні навички – здатність аргументовано висловлювати власну позицію з питань європейської інтеграції України, брати участь у фахових дискусіях та дебатах у національному й європейському контексті;
- критичне та аналітичне мислення – уміння аналізувати політичні, правові та соціально-економічні процеси у відносинах України та ЄС, стратегічні документи та актуальні інтеграційні виклики;
- командна робота та лідерство – ефективна взаємодія в малих групах, здатність досягати консенсусу та брати відповідальність за результати спільної навчальної та аналітичної діяльності;
- навички прийняття рішень – здатність ухвалювати обґрунтовані рішення з урахуванням європейських цінностей, норм і стандартів у складних суспільно-політичних ситуаціях;
- інформаційна та медіаграмотність – здатність здійснювати пошук, аналіз і критичну оцінку інформації щодо європейської інтеграції, виявляти дезінформацію та маніпуляції у сфері міжнародних відносин.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Нормативно-правове та інституційне забезпечення євроінтеграційного курсу України.	10	2	-	8	-	-
Тема 2. Особливості політичного діалогу України та ЄС.	12	2	2	10	-	ДС, РМГ, 6
Тема 3. Проблеми співробітництва України та ЄС в торговельно-економічній сфері. ПВЗВТ.	16	2	2	10	2	ДС, РМГ, 6
Тема 4. Проблеми міграційно-візових відносини України та ЄС. Міграційна криза в період війни.	14	-	-	10	2	-
Тема 5. Основні форми відносин України в період війни	14	2	2	10	-	ДС, РМГ, 6
Тема 6. Україна – офіційний кандидат на вступ до ЄС: виклики та переваги	14	-	2	10	2	ДС, РМГ, 6
Тема 7. Основні види та особливості надання допомоги Європейським Союзом Україні.	12	-	2	10	-	ДС, РМГ, 6
Тема 8. Проблеми адаптації українського законодавства до стандартів ЄС	16	2	2	10	2	ДС, РМГ, 6
Тема 9. Проблеми та перспективи вступу України до ЄС	12	-	2	10	-	ДС, РМГ, 6
ІНДЗ						18
Тест						40
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять, підготовка до підсумкового тесту і написання ІНДЗ.

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
Опрацювання теоретичного матеріалу	30
Аналітичні завдання	14
Практичні завдання	14
Творчі завдання	10
Підготовка ІНДЗ	20
Загальна кількість годин	88

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Політика викладача щодо здобувачів освіти ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, систематичності оцінювання та дотримання академічної доброчесності. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється відповідно до силабуса ВОК та передбачає врахування всіх видів навчальної діяльності здобувача освіти протягом семестру.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Активна участь у лекційних і семінарських заняттях, виконання завдань, участь в дискусіях та демонстрація підготовленості до занять позитивно впливають на підсумкову оцінку.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах, волонтерська діяльність тощо) навчання може відбуватись у цей період в онлайн-формі або за індивідуальним навчальним планом за погодженням із викладачем. Поважні причини мають бути підтверджені відповідними документами.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та ІНДЗ (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення ВОК.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем семінарських занять відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Складання і перескладання заліку з ОК регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (від 26.06.2025 р.)

<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC.%D0%9B.%D0%A3.%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Не передбачені.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ВОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної

заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості - 100.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Загальна сума балів за курс становить 100. Вона формується як сума балів за семінарські заняття (42 балів), ІНДЗ (18 балів) і тест (40 балів).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. *Зелений і безпечний Європейський Союз* : монографія. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), І.В. Кицюк, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, В.Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-друк, 2023. 592 с.
2. *Європейська інтеграція України: стан, виклики, перспективи. Думки і позиції експертів.* Київ: Центр Разумкова. 2025. 18 с. URL: https://razumkov.org.ua/images/2025/05/2025-European_integration.pdf?utm_source=chatgpt.com
3. *Європейський Союз* : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.
4. Романюк Н. Перспективи членства України в ЄС у контексті російської агресії. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.* 2022. № 3 (14). С. 44-59.

5. Романюк Н. Особливості торговельно-економічних відносин України та ЄС в умовах війни (2022–2025 рр.). *Актуальні проблеми європейської інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції* (м. Луцьк, 25 вересня 2025 р.) / за ред. А. О. Бояра ; Волинський національний університет імені Лесі Українки, Факультет міжнародних відносин, Кафедра міжнародних економічних відносин, Центр студій Європейського Союзу. – Луцьк : ВежаДрук, 2025. С. 100-103.
6. Романюк Н. Розширення Європейського Союзу: виклики і перспективи для ЄС та України. *Європейська інтеграція України: виклики, досвід, перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (Луцьк, 21 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. Федонюка. – Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2025. С. 6-8.
7. Стратегія зовнішньополітичної діяльності України URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>.
8. Стратегія національної безпеки України URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2872015-19070>.
9. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012#Text..
10. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка» Київ, 2023. 308 с.
11. Українська призма: Зовнішня політика 2024. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2024. 336 с.
12. Українська призма: Зовнішня політика 2024. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2025. 320 с.
13. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник / Відп. ред. Перший проректор ДАУ при МЗС України В. Г. Ціватий / 2 вид., доповнене і оновлене. К.: «LAT&K», 2015. 480 с.

Допоміжна

1. Асоціація як новий формат відносин України з Європейським Союзом: політичний, правовий, економічний та інформаційний аспекти. Монографія./ Копійка В.В., Дорошко М.С., Кондратенко О.Ю. та ін.- К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 389 с.
2. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2014-2016) / Авт. кол.: С. В. Віднянський, О. М. Горенко, А. Ю. Мартинов (відп. ред.), В. В. Піскіжова (відп. секр.), Г. О. Харлан. К.: Інститут історії України, 2017. 319 с.
3. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Х.: Vivat,

2020. 256 С.

4. Нова зовнішня політика України: погляди аналітиків URL: http://icps.com.ua/assets/uploads/images/images/eu/uniter_ukr_for_site.pdf

ІНТЕРНЕТ-ресурси:

1. Сайт Представництва України при Євросоюзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії - <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/relations>.
2. Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції України - <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>

Рекомендовані ВЕБ-ресурси про відносини між ЄС та Україною:

1. <http://www.eeas.europa.eu/> - Європейська служба зовнішньої дії.
2. http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm - EuropeAid for Development and Cooperation: інформаційний ресурс Генерального директорату Європейської Комісії.
3. http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_en.htm - Представництво Євросоюзу в Україні.